

«ایران باستان»، سلاحی برای جدایی دین از جامعه

۶ خرداد ۱۴۰۴ ساعت ۲۰:۱۲

رضاخان، برای تضعیف جایگاه دین و روحانیت در ایران، تلاش‌های گسترده‌ای انجام داد. یکی از این تلاش‌ها، تأسیس «کانون ایران باستان» و انتشار هفته‌نامه «ایران باستان» بود.

پهلوی اول از همان ابتدا تلاش‌های زیادی داشت تا نهاد دین و روحانیت را به عنوان یکی از مشکلات اساسی جامعه ایران معرفی نماید؛ از این رو از هیچ تلاشی برای تضعیف جایگاه دین و روحانیت در جامعه فروگذار نمی‌کرد. یکی از کارهای رضاخان در راستای گسست بین مذهب و مردم تأسیس کانونی به نام ایران باستان بود، شخصی به نام عبدالرحمن سیف‌آزاد در سال ۱۳۱۰ به ایران آمد و با یاری چند سرمایه‌دار زرتشتی و برای شناساندن بیشتر فرهنگ و تمدن باستانی ایران، «کانون ایران باستان» را تشکیل داد و از اول بهمن ۱۳۱۱ نیز هفته‌نامه رنگی «ایران باستان» را منتشر کرد. سرلوحه «ایران باستان» با نام «خدا-ایران» و با پیام «پندار نیک، گفتار نیک، کردار نیک» و تصویر «فروهر» و دو تصویر کوچک در دوسوی کلیشه‌ای از نقش داریوش بزرگ در تخت جمشید آراسته شده بود و غالباً یک صفحه بزرگ تاریخی، تمام صفحه اول را پر می‌کرد. در این هفته‌نامه مطالب مربوط به تاریخ و فرهنگ ایران دوره هخامنشی و ساسانی به چاپ می‌رسید. در این مجله سعی می‌شد مطالب از مذهب دور باشد و در راستای همان تغییراتی باشد که مدنظر حکومت است. رضاخان بسیار اصرار داشت که همه باید به یک زبان صحبت کنند، حتی در روستاها و عشایر و مساله دیگر هم که او دنبال می‌کرد، بحث لباس متحدالشکل برای همه مردم ایران بود. حتی عشایر و روستایی‌ها اما مطمئناً این اتفاق نمی‌توانست بیفتد، چون اولاً همه مردم توانایی خرید این لباس‌ها را نداشتند و نکته بعدی این بود که مردم در عشایر و روستاها لباس‌های مخصوص خود را داشتند چون با توجه به اقلیمی که زندگی می‌کردند باید آن لباس‌ها را می‌پوشیدند. یکی از مواردی که گفته شده همین است که از مردی روستایی گفته می‌شود که برای کاری به تهران می‌آید و او را مجبور به پوشیدن لباس‌هایی می‌کنند که دوست نداشته تا خواسته‌اش را برآورده کنند و از او می‌خواهند به زبان محلی صحبت نکند و همه اینها باعث می‌شود او نتواند این کارها را انجام دهد و درنهایت به دستور رضاخان کشته می‌شود.»

منبع: مهدی صلاح، «کشف حجاب: زمینه‌ها، پیامدها و واکنش‌ها، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۴، ص ۱۸۱

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/50105/جامعه-دین-جدایی-سلاح-باستان-ایران>